UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

27 päivänä lokakuuta 2011 *

Asiassa C-530/09,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu (Puola) on esittänyt 26.10.2009 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 18.12.2009, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Inter-Mark Group sp. z o.o. sp. komandytowa

vastaan

Minister Finansów,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Tizzano sekä tuomarit M. Safjan, M. Ilešič, J.-J. Kasel (esittelevä tuomari) ja M. Berger,

* Oikeudenkäyntikieli: puola.

julkisasiamies: Y. Bot,
kirjaaja: hallintovirkamies K. Malacek,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 8.12.2010 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Inter-Mark Group sp. z o.o. sp. komandytowa, edustajanaan doradca podatkowy P. Kuźmiak, avustajanaan ekspert M. Witkowiak,

– Puolan hallitus, asiamiehinään A. Kramarczyk, M. Szpunar ja B. Majczyna,

– Saksan hallitus, asiamiehinään J. Möller ja C. Blaschke,

– Kreikan hallitus, asiamiehinään Z. Chatzipavlou, G. Papagianni ja G. Kanellopoulos,

– Italian hallitus, asiamiehenään G. Palmieri, avustajanaan avvocato dello Stato P. Arena,

– Euroopan komissio, asiamiehinään K. Herrmann ja D. Triantafyllou,

kuultuaan julkisasiamiehen 13.1.2011 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä 28.11.2006 annetun neuvoston direktiivin 2006/112/EY (EUVL L 347, s. 1) 52 artiklan a alakohdan ja 56 artiklan 1 kohdan b alakohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa valittajana on Inter-Mark Group sp. z o.o. sp. komandytowa (jäljempänä Inter-Mark), joka on Puolan oikeuden mukaan perustettu arvonlisäverovelvollinen yhtiö Puolassa, ja valittajan vastapuolena on Dyrektor Izby Skarbowej w Poznaniu (Poznańin verotoimiston johtaja, jäljempänä Dyrektor), joka toimii Minister Finansówin (valtiovarainministeri) nimissä, ja jossa on kyse siitä, kuinka palvelun suorituspaikka määritellään arvonlisäveroa (jäljempänä ALV) kannettaessa.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin säännöstö

3 Direktiivin 2006/112 45 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Kiinteään omaisuuteen liittyvien palvelujen, mukaan lukien kiinteistövälittäjä- ja asiantuntijapalvelut, sekä rakennustyön valmistelua ja yhteensovittamista koskevien palvelujen, kuten arkkitehtien ja valvontatoimistojen palvelujen suorituspaikka on kiinteän omaisuuden sijaintipaikka.”

4 Saman direktiivin 52 artiklan a alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Seuraavien palvelujen suorituspaikka on paikka, jossa palvelu tosiasiassa suoritetaan:

a) kulttuuri-, taide-, urheilu-, tiede-, koulutus- ja viihdetoiminta tai vastaava toiminta, mukaan lukien tällaisen toiminnan järjestäjien suorittamat palvelut sekä tällaisen toiminnan mahdolliset liitännäispalvelut”.

5 Mainitun direktiivin 56 artiklan 1 kohdan b ja g alakohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäljempänä lueteltujen palvelujen suorituspaikka on paikka, jossa hankkijalla on liiketoimintansa kotipaikka tai kiinteä toimipaikka, jolle palvelu on suoritettu, taikka näiden puuttuessa hankkijan kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka, jos palvelut suoritetaan yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneille hankkijoille tai yhteisöön, mutta muuhun kuin suorittajan kotimaahan sijoittautuneille verovelvollisille:

– –

b) mainos- ja ilmoituspalvelut;

– –

g) irtaimen aineellisen omaisuuden vuokraus, lukuun ottamatta kaikkia kulkuneuvoja;

– –”

Kansallinen säännöstö

6 Tavaroista ja palveluista kannettavasta verosta 11.3.2004 annetun lain (Ustawa z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług; Dz. U. 2004, nro 54, järjestysnumero 535), sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasiassa (jäljempänä arvonlisäverolaki), 27 §:n 2 momentin 3 kohdan a alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Palvelujen, jotka koskevat kulttuuri-, taide-, urheilu-, tiede-, koulutus- ja viihdetoimintaa, tai vastaavien palvelujen, kuten messujen ja näyttelyjen, sekä tällaisen palvelun liitännäispalvelujen suorituspaikka on paikka, jossa ne tosiasiassa suoritetaan – –”.

7 Arvonlisäverolain 27 §:n 3 momentissa säädetään seuraavaa:

”Silloin kun 4 momentissa tarkoitettuja palveluja suoritetaan

1) luonnollisille henkilöille, oikeushenkilöille tai oikeushenkilöllisyyttä vailla oleville organisatorisille yksiköille, joiden kotipaikka on jonkin kolmannen valtion alueella, tai

2) verovelvollisille, joiden kotipaikka on yhteisössä mutta eri valtiossa kuin palvelujen suorittajan,

palvelujen suorituspaikka on paikka, jossa palvelun hankkijalla on liiketoimintansa kotipaikka tai kiinteä toimipaikka, jolle kyseinen palvelu suoritetaan, tai näiden puuttuessa hankkijan kotipaikka tai hankkijan pysyvä asuinpaikka."

8 Arvonlisäverolain 27 §:n 4 momentin 2 kohdan mukaisesti 3 momenttia sovelletaan muun muassa mainos- ja ilmoituspalveluihin.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

9 Inter-Mark pyysi 11.2.2009 Dyrektorilta sellaista kirjallista tulkintaa arvonlisäverolain säännösten soveltamisesta, joka koskee messu- ja näyttelyosastojen vuokrauspalvelun suorituspaikan määrittelemistä sekä tämän paikan määrittelemistä, kun näitä samoja palveluja suorittavat alihankkijat. Kansallisen tuomioistuimen päätöksestä ilmenee, ettei alihankintaan liittyvällä osalla ole merkitystä käsiteltävän ennakkoratkaisupyynnön kannalta.

10 Inter-Mark ilmoitti pyynnössään, että toiminnassa, jota se aikoo harjoittaa, on kyse messu- ja näyttelyosastojen antamisesta määräajaksi sellaisten asiakkaiden käyttöön, jotka esittelevät tavaroitaan tai palvelujaan tällaisissa tilaisuuksissa. Käyttöön antamista edeltää yleensä hankkeen ja sen ulkoasun suunnittelu. Tarvittaessa palvelu sisältää myös osaston rakenteiden kuljettamisen ja sen pystyttämisen messujen tai näyttelyn järjestämispaikalle. Osastojen vuokrauspalvelua suoritetaan pääasiassa ulkomaalaisille sopimuskumppaneille, joiden liiketoiminnan kotipaikka tai kotipaikka on unionin jäsenvaltioiden tai kolmansien valtioiden alueella. Inter-Mark ei sulje kuitenkaan pois palvelujen suorittamista kotimaisille toimijoille. Kyseisiä osastoja

aiotaan antaa vuokraajien käyttöön sekä Puolan alueella että unionin jäsenvaltioiden ja kolmansien valtioiden alueella. Sopimuksen päättyessä vuokraajien on palautettava osastot Inter-Markille.

11 Inter-Markin mukaan mainittujen osastojen käyttöön antamisen kulut lisätään maksuihin, jotka näytteilleasettajien on maksettava kyseisen tilaisuuden järjestäjälle voidakseen osallistua siihen. Nämä maksut kattavat erityisesti sähkö- ja vesimaksut, muut messuinfrastruktuuriin liittyvät kustannukset ja mediapalvelujen kustannukset. Sen sijaan jokainen näytteilleasettaja vastaa itse oman osastonsa varustamisesta ja rakentamisesta, ja näihin hän käyttää Inter-Markin palveluja. Pääsymaksut, joita peritään vierailijoilta joissakin messu- ja näyttelytilaisuuksissa, tulevat kokonaisuudessaan niiden järjestäjille.

12 Inter-Mark tarkensi pyynnössään, että sen mukaan sen näin tarjoamat palvelut ovat direktiivissä 2006/112 tarkoitettuja mainos- ja ilmoituspalveluja. Toissijaisesti kyseiset palvelut voitaisiin katsoa vuokrauspalveluiksi ja muiksi samankaltaisiksi palveluiksi, jotka koskevat irtainta aineellista omaisuutta, lukuun ottamatta kulkuneuvoja.

13 Dyrektor totesi Minister Finansówin nimissä 4.5.2009 antamassaan yksittäistapauksen tulkinnassa, että pääasiassa kyseessä olevien kaltaisten palvelujen suorituspaikaksi on katsottava arvonlisäverolain 27 §:n 2 momentin 3 kohdan a alakohdan mukaisesti paikka, jossa ne tosiasiassa suoritetaan. Dyrektor esitti tulkintansa tueksi, että mainonta on suostuttelevaa viestintää, jossa käytettävillä tekniikoilla ja toimintatavoilla pyritään kiinnittämään huomio tavaraan, palveluun tai ajatukseen. Inter-Markin harjoittama toiminta ei ole tällaista viestintää vaan pikemminkin messujen ja näyttelyjen järjestämisen liitännäispalvelu.

14 Inter-Mark valitti tästä yksittäistapauksen tulkinnasta ennakkoratkaisupyynnön esittäneeseen tuomioistuimeen. Se väitti valituksensa tueksi, että Dyrektorin tulkinta on erityisesti vastoin direktiivin 2006/112 52 artiklan a alakohtaa, 56 artiklan 1 kohdan b ja/tai g alakohtaa sekä oikeuskäytäntöä, sellaisena kuin se ilmenee seuraavista asioista: asia C-68/92, komissio vastaan Ranska, tuomio 17.11.1993 (Kok., s. I-5881); asia C-69/92, komissio vastaan Luxemburg, tuomio 17.11.1993 (Kok., s. I-5907); asia C-73/92, komissio vastaan Espanja, tuomio 17.11.1993 (Kok., s. I-5997); asia C-327/94, Dudda, tuomio 26.9.1996 (Kok., s. I-4595); asia C-438/01, Design Concept, tuomio 5.6.2003 (Kok., s. I-5617) ja asia C-114/05, Gillan Beach, tuomio 9.3.2006 (Kok., s. I-2427); nämä asiat liittyvät jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta – yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste – 17.5.1977 annettuun kuudenteen neuvoston direktiiviin 77/388/ETY (EYVL L 145, s. 1; jäljempänä kuudes direktiivi).

15 Tässä tilanteessa Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”a) Onko direktiivin [2006/112] 52 artiklan a alakohdan säännöstä tulkittava siten, että palvelut, joissa on kyse messu- ja näyttelyosastojen antamisesta määräajaksi messuilla ja näyttelyissä tarjontaansa esittelevien asiakkaiden käyttöön, kuuluvat kyseisessä säännöksessä mainittuihin messu- ja näyttelytoiminnan järjestämisen liitännäispalveluihin eli kulttuuri-, taide-, urheilu-, tiede-, koulutus- ja viihdetoimintaa vastaaviin palveluihin, joita verotetaan paikassa, jossa ne tosiasiallisesti suoritetaan,

b) vai onko katsottava, että nämä ovat mainos- ja ilmoituspalveluja, joita verotetaan paikassa, jossa palvelun hankkijalla on pysyvästi liiketoimintansa kotipaikka tai kiinteä toimipaikka, jolle palvelu on suoritettu, taikka näiden puuttuessa hankkijan kotipaikassa tai vakinaisessa asuinpaikassa, direktiivin [2006/112] 56 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti,

jos oletetaan, että kyseiset palvelut koskevat messu- ja näyttelyosastojen antamista määräajaksi omaa tarjontaansa messuilla tai näyttelyissä esittelevien asiakkaiden käyttöön, mitä yleensä edeltää hankkeen ja osaston ulkoasun suunnittelu sekä mahdollisesti osaston rakenteiden kuljetus ja pystytys messujen tai näyttelyn järjestämispaikalle, ja että tavaroitaan tai palvelujaan esittelevät palveluntarjoajan asiakkaat maksavat tilaisuuden järjestäjälle erillisen maksun, joka oikeuttaa osallistumaan messuille tai näyttelyyn ja joka kattaa sähkö- ja vesimaksut, muut messuinfrastruktuuriin liittyvät kustannukset, mediapalvelujen kustannukset ja niin edelleen.

Jokainen näytteilleasettaja vastaa itsenäisesti oman messuosastonsa varustamisesta ja rakentamisesta, ja käyttää tähän riidanalaisia palveluja, jotka edellyttävät tulkintaa.

Messujen ja näyttelyjen järjestäjät perivät vierailijoilta erillisen pääsymaksun, jonka saa tilaisuuden järjestäjä eikä palveluntarjoaja.”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

16 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin tiedustelee kysymyksellään etenkin, onko direktiiviä 2006/112 tulkittava siten, että palvelu, jossa on kyse näyttelyosastojen suunnittelusta ja antamisesta määräajaksi tavaroitaan ja palvelujaan messuilla ja näyttelyissä esittelevien asiakkaiden käyttöön sekä tarvittaessa osastojen kuljetuksesta ja pystytyksestä, on katsottava direktiivin 2006/112 52 artiklan a alakohdassa tarkoitetun toiminnan järjestämisen liitännäispalveluksi, vai onko se katsottava

mainitun direktiivin 56 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuksi mainos- ja ilmoituspalveluksi.

17 Jotta kansalliselle tuomioistuimelle voitaisiin antaa hyödyllinen vastaus, on aluksi tutkittava sitä, sovelletaanko ennakkoratkaisukysymyksessä tarkoitetun palvelun kaltaiseen palveluun Inter-Markin ja komission väitteen mukaisesti direktiivin 2006/112 56 artiklan 1 kohdan b alakohtaa.

18 On muistutettava, että oikeuskäytännössä on katsottu, että myynninedistämistoiminnan katsomiseksi kuudennen direktiivin 9 artiklan 2 kohdan e alakohdassa, jonka sanamuoto on asiasisällöltään sama kuin direktiivin 2006/112 56 artiklan 1 kohdan b alakohta, tarkoitetuksi mainospalveluksi riittää, että sillä välitetään viesti, jolla pyritään tiedottamaan yleisölle tavaran tai palvelun olemassaolosta tai ominaisuuksista sen myynnin lisäämiseksi (ks. vastaavasti em. asia komissio v. Ranska, tuomion 18 kohta).

19 Sama koskee kaikkia toimenpiteitä, jotka liittyvät erottamattomasti mainoskampanjaan ja jotka näin auttavat mainosviestin välittämisessä. Tämä pätee tietyssä mainonnassa käytettävien välineiden valmistamiseen (ks. em. asia komissio v. Ranska, tuomion 19 kohta).

20 Tästä seuraa, että palvelu, jolla suunnitellaan ja annetaan käyttöön määräajaksi messu- tai näyttelyosasto, on katsottava direktiivin 2006/112 56 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuksi mainos- ja ilmoituspalveluksi, jos osastoa käytetään sellaisen viestin välittämiseen, jolla pyritään tiedottamaan yleisölle palvelun hankkijan tarjoaman tavaran tai palvelun olemassaolosta tai ominaisuuksista sen myynnin lisäämiseksi, tai jos osasto liittyy erottamattomasti mainoskampanjaan ja auttaa

mainosviestin välittämisessä. Näin on etenkin silloin, kun mainittu osasto on väline sellaisen viestin välittämiseen, jolla tiedotetaan yleisölle tuotteiden olemassaolosta tai ominaisuuksista, tai kun sitä käytetään mainostilaisuuksien järjestämiseen.

21 Sen sijaan silloin, jos osasto ei täytä näitä edellytyksiä, pääasiassa kyseessä olevan kaltaista palvelua ei voida katsoa direktiivin 2006/112 56 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuksi mainos- ja ilmoituspalveluksi.

22 Jos suunniteltu palvelu ei tällaisessa yksittäistapauksessa kuulu direktiivin 2006/112 56 artiklan 1 kohdan b alakohdan soveltamisalaan, on määriteltävä, voiko se kuulua saman direktiivin 52 artiklan a alakohdan soveltamisalaan.

23 On muistutettava, että oikeuskäytännössä on katsottu sellaisista palveluista, jotka voidaan katsoa liitännäispalveluiksi direktiivin 2006/112 52 artiklan a alakohdassa mainittuja palveluja vastaavalle toiminnalle, johon kuuluu messujen tai näyttelyn järjestäjän harjoittama toiminta, että kuudennen direktiivin 9 artiklan 2 kohdan c alakohdassa, jonka sanamuoto vastaa direktiivin 2006/112 52 artiklan a alakohdan sanamuotoa, mainittujen eri palveluryhmien yhteisenä tekijänä on muun muassa se, että nämä palvelut suoritetaan yleensä tiettynä aikana järjestettävien tilaisuuksien yhteydessä ja että paikka, jossa nämä monitahoiset palvelut tosiasiallisesti suoritetaan, on periaatteessa helppo todeta, koska mainitut tilaisuudet järjestetään määrätyissä tiloissa (em. asia Gillan Beach, tuomion 24 kohta).

24 Tästä seuraa, että ennakkoratkaisukysymyksessä mainitun kaltainen palvelu voidaan katsoa direktiivin 2006/112 52 artiklan a alakohdassa tarkoitetuksi liitännäispalveluksi, kun se koskee kulttuuri-, taide-, urheilu-, tiede-, koulutus- ja viihdeaiheista tai

vastaavanaiheista tiettyä messutapahtumaa tai näyttelyä varten olevan osaston tai sellaisen osaston, joka vastaa mallia, jonka muodon, koon, rakenteen tai ulkoasun tietyn messutapahtuman tai näyttelyn järjestäjä on määritellyt, suunnittelua ja käyttöön antamista määräajaksi.

25 Kaikki unionin tuomioistuimessa huomautuksia esittäneet osapuolet ovat yksimielisiä siitä, että tällaisessa tapauksessa erityisessä messutapahtumassa tai näyttelyssä käytettävän osaston suunnittelu ja käyttöön antaminen määräajaksi on katsottava tämän messutapahtuman tai näyttelyn järjestäjän toiminnan liitännäispalveluksi, johon sovelletaan direktiivin 2006/112 52 artiklan a alakohtaa.

26 Tällöin on merkityksellistä, että osasto toimitetaan sellaista messutapahtumaa tai näyttelyä varten, joka pidetään määrätyissä tiloissa, järjestetäänpä se kerran tai toistuvasti. Koska direktiivin 2006/112 52 artiklan a alakohdassa nimittäin vaaditaan arvonlisäveron kantamista siinä paikassa, jossa palvelu tosiasiassa suoritetaan, tämän säännöksen soveltaminen sellaisen osaston toimittamiseen, jota käytetään useilla messuilla tai useissa näyttelyissä, joita järjestetään useissa jäsenvaltioissa, saattaisi olla hyvin monimutkaista, ja sillä siis kyseenalaistettaisiin arvonlisäveron luotettava ja asianmukainen kanto.

27 Siinä tapauksessa, ettei pääasiassa kyseessä oleva palvelu joissakin yksittäistapauksissa kuuluisi direktiivin 2006/112 56 artiklan 1 kohdan b alakohdan eikä 52 artiklan a alakohdan soveltamisalaan, hyödyllisen vastauksen antamiseksi kansalliselle tuomioistuimelle on määriteltävä, minkä direktiivin muun säännöksen soveltamisalaan se voi kuulua.

28 Kun otetaan huomioon mainitun palvelun ominaispiirteet, on todettava, että osaston rakenteiden käyttöön antaminen määräajaksi korvausta vastaan olisi näissä

olosuhteissa katsottava palvelun ratkaisevaksi tekijäksi. Näin ollen mainittu palvelu on katsottava direktiivin 2006/112 56 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitetuksi irtaimen aineellisen omaisuuden vuokraukseksi. Kuten tämän tuomion 26 kohdasta ilmenee, näin on erityisesti silloin, kun mainittua osastoa käytetään useammilla messuilla tai useammissa näyttelyissä, joita järjestetään eri jäsenvaltioissa.

29 Tähän on lisättävä, ettei pääasiassa kyseessä olevan kaltaista palvelua ole Saksan hallituksen väitteen vastaisesti missään tapauksessa, tilanteesta riippumatta, katsottava direktiivin 2006/112 45 artiklassa tarkoitetuksi kiinteään omaisuuteen liittyväksi palveluksi.

30 Oikeuskäytännöstä käy nimittäin ilmi, että vain sellaiset palvelut, joilla on riittävän suora yhteys kiinteään omaisuuteen, voivat kuulua mainitun 45 artiklan soveltamisalaan (ks. analogisesti asia C-166/05, Heger, tuomio 7.9.2006, Kok., s. I-7749, 24 kohta, joka liittyy kuudennen direktiivin 9 artiklan 2 kohdan a alakohdan tulkintaan).

31 On todettava, ettei pääasiassa suunnitellulla palvelulla ole suoraa yhteyttä kiinteään omaisuuteen, eikä pelkästään se seikka, että messu- tai näyttelyosaston on oltava tietyn ajan väliaikaisesti asennettuna kiinteään omaisuuteen tai tällaisen kiinteän omaisuuden sisälle, ole tältä osin riittävä.

32 Kansallisten tuomioistuimien, jotka yksin ovat toimivaltaisia arvioimaan tosiseikkoja, tehtävänä on määrittää ottamalla huomioon kunkin yksittäistapauksen olosuhteet kyseisen palvelun olennaiset ominaispiirteet sen luokittelemiseksi direktiiviin 2006/112 mukaan.

33 Edellä esitetyillä perusteilla esitettyyn kysymykseen on vastattava, että direktiiviä 2006/112 on tulkittava siten, että palvelu, jossa on kyse messu- tai näyttelyosaston suunnittelusta ja antamisesta määräajaksi tavaroitaan ja palvelujaan messutapahtumissa ja näyttelyissä esittelevien asiakkaiden käyttöön sekä tarvittaessa osaston kuljetuksesta ja pystytyksestä, voi kuulua

– direktiivin 56 artiklan 1 kohdan b alakohdan soveltamisalaan, kun osasto suunnitellaan mainos- ja ilmoitustarkoituksiin tai sitä käytetään niihin

– direktiivin 52 artiklan a alakohdan soveltamisalaan, kun osasto suunnitellaan ja annetaan käyttöön kulttuuri-, taide-, urheilu-, tiede-, koulutus- ja viihdeaiheista tai vastaavanaiheista tiettyä messutapahtumaa tai näyttelyä varten tai kun se vastaa mallia, jonka muodon, koon, rakenteen tai ulkoasun tietyn messutapahtuman tai näyttelyn järjestäjä on määritellyt

– direktiivin 56 artiklan 1 kohdan g alakohdan soveltamisalaan, kun tämän saman osaston rakenteiden käyttöön antaminen määräajaksi korvausta vastaan on mainitun palvelun ratkaiseva tekijä.

Oikeudenkäyntikulut

34 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä 28.11.2006 annettua neuvoston direktiiviä 2006/112/EY on tulkittava siten, että palvelu, jossa on kyse messu- tai näyttelyosaston suunnittelusta ja antamisesta määräajaksi tavaroitaan ja palvelujaan messutapahtumissa ja näyttelyissä esittelevien asiakkaiden käyttöön sekä tarvittaessa osaston kuljetuksesta ja pystytyksestä, voi kuulua

– **direktiivin 56 artiklan 1 kohdan b alakohdan soveltamisalaan, kun osasto suunnitellaan mainos- ja ilmoitustarkoituksiin tai sitä käytetään niihin**

– **direktiivin 52 artiklan a alakohdan soveltamisalaan, kun osasto suunnitellaan ja annetaan käyttöön kulttuuri-, taide-, urheilu-, tiede-, koulutus- ja viihdeaiheista tai vastaavanaiheista tiettyä messutapahtumaa tai näyttelyä varten tai kun se vastaa mallia, jonka muodon, koon, rakenteen tai ulkoasun tietyn messutapahtuman tai näyttelyn järjestäjä on määritellyt**

– **direktiivin 56 artiklan 1 kohdan g alakohdan soveltamisalaan, kun tämän saman osaston rakenteiden käyttöön antaminen määräajaksi korvausta vastaan on mainitun palvelun ratkaiseva tekijä.**

Allekirjoitukset